

MILITAIRE INLICHTINGENDIENST

Postbus 20701
2500 ES 's-Gravenhage

Telefoon [redacted]
Telex 31337 MVD/GV/NL

Zie verzendlijst

Uw brief	Uw kenmerk	Ons nummer	Datum
Onderwerp CVIN-Bijdrage MID		DIS/88/153/1481	4 juli 1988

1. Als bijlage doe ik U toekomen de MID-bijdrage ten behoeve van de CVIN-vergadering van 7 juli a.s.
2. Zonder bijlage is deze brief ongeclassificeerd.

Het Hoofd Militaire Inlichtingendienst
voor deze
Hoofd Stafafdeling Inlichtingen

[redacted]
Kapitein ter zee

Bijlagen	Bezoekadres	Doorkiesnummer
1	Plein 4, 's-Gravenhage	186634

[redacted]
Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden.

Verzendlijst behorende bij brief MID d.d. 1 juli 1988
Nr. : DIS/88/153/1481

	Exemplaar nr.:
Voorzitter CVIN	1
Hoofd BVD	2
Hoofd IDB	3
BuZa/DAV	4
BuZa/AMAD t.a.v. Mr. [REDACTED]	5
Assistant Director Intelligence IMS, Rear Admiral [REDACTED]	6
Hoofd MID	7
Plv.Hoofd MID/KM	8
Plv.Hoofd MID/KL	9
Plv.Hoofd MID/KLu	10
HSI/MID	11
HBI/MID	12
HSV-SV/Bi/MID	13
Bureau INL/MID	14/17
MID-Archief	18

CVIN-BIJDRAGE VAN DE MILITAIRE INLICHTINGDIENST

A. MILITAIRE ACTIVITEITEN/ONTWIKKELINGEN

1 (●) LANDSTRIJDKRACHTEN

b. EOC-oefeningen

- [REDACTED]
- (1) Van 4-10 juni werd in het westen van Polen de, in het kader van de EOC-akkoorden aangemelde multi-nationale WP-oefening "SCHILD-88" gehouden. Aan die oefening is deelgenomen door ca. 14.000 man Poolse (PPA), Sovjet (NGF), Oostduitse (EGA) en Tsjechoslowaakse (CPA) strijdkrachten. Omtrent aard, omvang en verloop van die oefening is slechts weinig informatie bekend. Vermeldenswaard is wel dat alle ministers van Defensie van de WP-lidstaten alsmede Sovjet CGS MSU [REDACTED] WP-Opperbevelhebber MSU [REDACTED] en de Opperbevelhebber van het HCOF in TVD West Europa MSU [REDACTED] geruime tijd in het oefeningsgebied hebben doorgebracht.
 - (2) Van 6-10 juni vond in het zuidwesten van Tsjechoslowakije een, eveneens in het kader van de EOC-akkoorden aangemelde nationale Tsjechoslowaakse oefening plaats onder de naam "SUMAVA-88". Aan die oefening is deelgenomen door ca. 17.350 man CPA overwegend behorende tot twee gemechiseerde infanterie divisies. In overeenstemming met de tekst van de aanmelding stond het voeren van het verdedigend gevecht centraal bij de oefening "SUMAVA-88". Voorzover bekend heeft de oefening weinig nieuwe informatie opgeleverd w.b. wijze van optreden en gebruikt materieel.

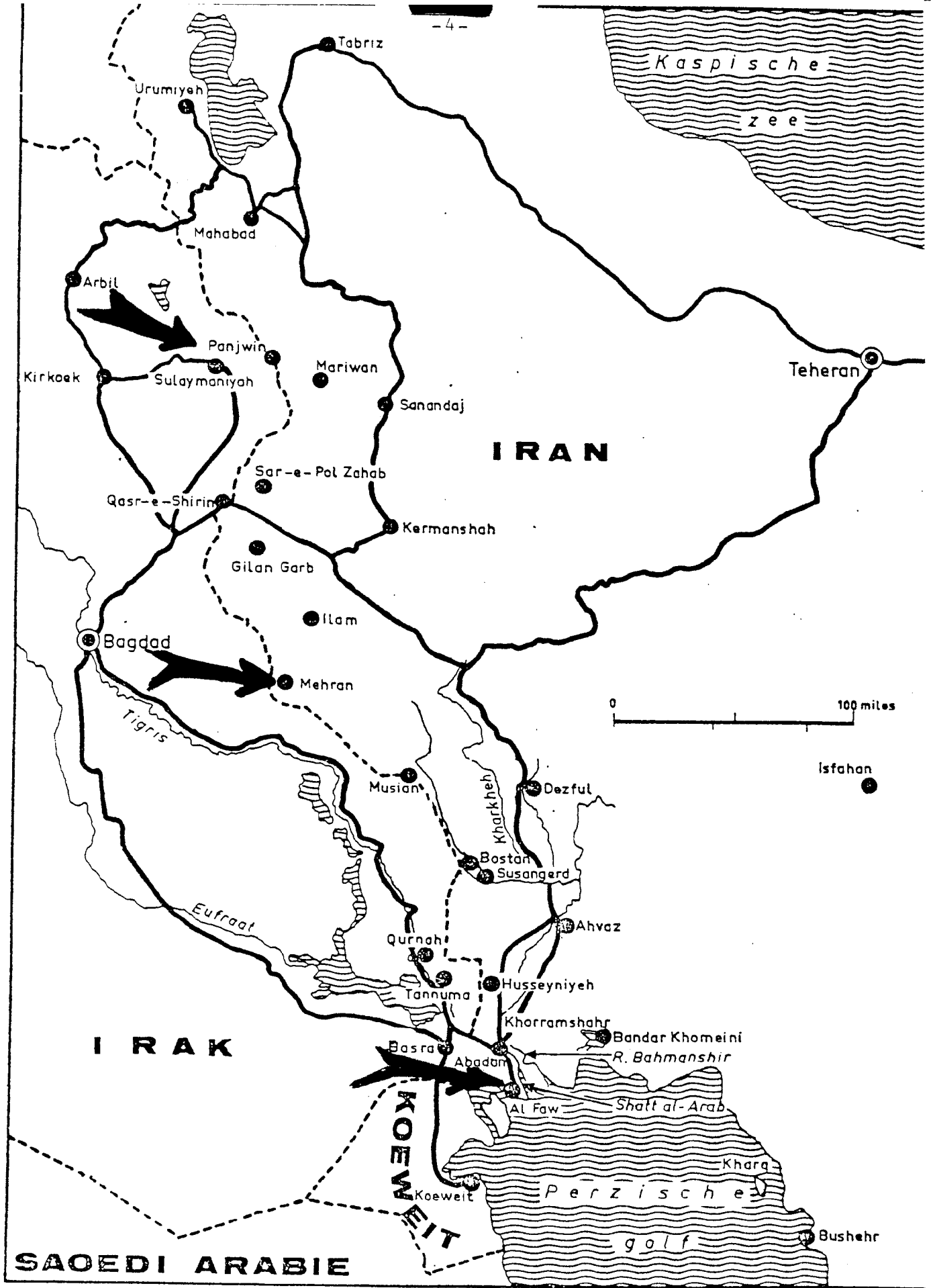
2 (●) LUCHTSTRIJDKRACHTEN

- (4) Een 3e YANKEE NOTCH SSN, die in de Pacific wordt geassembleerd, ligt achter op het schema. De ontmantelde YANKEE werd in april 1983 ondergebracht in een reparatiehal in Petrovka en een nieuw "notched" middencompartiment werd de hal binnengebracht in augustus 1985- bijna 35 maanden geleden.
- (5) In totaal zijn of worden nu 7 van de 15 ontmantelde YANKEE SSBN's geconverteerd. Al in oktober 1982 werd een YANKEE klasse nucleair voortgestuwde "cruise missile" aanvalsonderzeeboot (SSGN) met 12 SS-NX-24/"Scorpion" missiles tewater gelaten en een testplatform voor een volgende YANKEE-klasse SSN kwam uit de hal in juli 1983. Beide eenheden verblijven te Severodvinsk. Aldaar worden ook 2 andere ontmantelde YANKEE's geconverteerd tot mogelijk aanvalsonderzeeboten, maar deze hebben waarschijnlijk niet het "notched" middenschip.

4 ● PERZISCHE GOLF

5 ● FRONTONTWIKKELINGEN IRAN-IRAK

- a. De Iraakse strijdkrachten hebben op 24 juni de MAJNOON eilanden in de HAWIZAH moerassen (zie kaart) op Iran heroverd. De eilanden waren sedert februari 1984 door Iraanse troepen bezet.
- b. Het jongste Iraakse offensief is opnieuw een opmerkelijke militaire verrassing. Eerder werden in de zuidelijke gevechtssector de plaatsen AL-FAW (18 april jl.) en SHALEMJEH (25 mei), en in het noorden van Irak een aantal strategische heuvels heroverd (16 maart). Bovendien slaagde een strijdmacht van Iraanse verzetsstrijders, gesteund door Iraakse troepen, erin de Iraanse grensplaats MEHRAN, ca 160 kilometer ten oosten van Bagdad, te veroveren (18 juni).
- c. Irak lijkt momenteel een nieuwe dubbelstrategie te voeren. Enerzijds blijft de luchtmacht Iraanse economische doelen in de Perzische Golf en op het vasteland aanvallen. Anderzijds tracht de landmacht Iraaks grondgebied te heroveren dat door Iran sedert medio 1982 wordt bezet.
- d. Momenteel moet worden geconstateerd dat de Iraanse strijdkrachten voor het eerst sedert 1982 hun offensieve kracht hebben verloren. Daarmee wordt parlementsvoorzitter Rafsanjani, die op 2 juni jl. door Khomeiny tot de nieuwe opperbevelhebber van de gezamenlijke Iraanse strijdkrachten werd benoemd, met een militair probleem geconfronteerd. Deze situatie kan wellicht aanleiding geven tot ernstige interne politieke verdeeldheid binnen de Iraanse machtselite over de manier waarop de oorlog tegen Irak moet worden voortgezet.

6(●) SOVJET STRIJDKRACHTEN IN AFGHANISTAN

- a. Sovjet militaire woordvoerders hebben eind mei voor het eerst cijfers gegeven over de troepensterkte en verliezen in Afghanistan. Volgens MSU [REDACTED], 1e Plv. Minister van Defensie en Chef van de Generale Staf, bevonden zich bij het begin van de terugtrekking op 15 mei 100.300 Sovjet militairen in Afghanistan. Tot 1 mei 1988 waren 13.310 Sovjet militairen gedood, 35.478 gewond en 311 vermist.
- b. Zowel de sterkte- als verliezencijfers komen ruwweg overeen met Westerse schattingen tot dusver. Die schattingen van de verliezen werden nog tot voor kort door Sovjet functionarissen als te hoog bestempeld. Wat betreft de troepensterkte gingen Westerse schattingen uit van circa 105.000 man, onder wie naar schatting circa 4000 à 5000 adviseurs bij het Afghaanse leger. Het is niet uitgesloten dat [REDACTED] deze adviseurs niet meetelde. Omdat de Sovjet (militaire) hulpverlening aan Afghanistan óók na de terugtrekking zal doorgaan, is niet uit te sluiten dat een deel van de adviseurs in Afghanistan zal blijven.
- c. Volgens de overeenkomst van Genève moet op 15 augustus de helft van de Sovjet troepen uit Afghanistan zijn teruggetrokken, en moet de rest vóór 15 februari 1989 Afghanistan hebben verlaten. Volgens Sovjet opgave waren tot 25 mei 9500 man, 70 helicopters en ruim 1000 stuks materieel teruggetrokken. Volgens de bevelhebber van de Sovjet troepen in Afghanistan, LtGen [REDACTED] waren eind juni ca. 20.000 man teruggetrokken. Dit duidt op enige vertraging in de eerste terugtrekkingsfase, hoewel inlichtingenbronnen melden dat de Sovjet Unie al het mogelijke doet om de terugtrekking op tijd te voltooien.
- d. Het vrijgeven van deze -en andere- militaire cijfers duidt op een nieuwe Sovjet openheid over militaire data, die in lijn is met [REDACTED] "Glasnost"-politiek. In haar totaliteit is inzake de strijdkrachten en defensiesector in het algemeen de "openheid" echter nog uiterst beperkt.

B. MILITAIR-POLITIEK

7(●) WARSCHAUPAKT

Medio juli zal in Warschau het Politiek Consultatief Comité, het hoogste militair-politieke orgaan van het Warschaupakt, bijeenkomen. Daaraan voorafgaand zal nog een (buitengewone) bijeenkomst van het Comité van Ministers van Defensie plaatsvinden. De laatste maanden heeft uitzonderlijk intensief diplomatiek en militair vooroverleg plaatsgevonden. Naar verwachting zal het WP daarom mogelijk nieuwe voorstellen doen op het terrein van de wapenbeheersing en/of conventionele bewapening, dan wel organisatorische veranderingen in de (militaire) structuur van het Warschaupakt aankondigen. Over de aard en omvang hiervan is (nog) geen informatie beschikbaar.

8(●) SOVJET UNIE

a. Ontploffing in Pavlograd

b. Aanhoudende nationalistische onrust

- (1) In de Transcaucasische Sovjet republieken Armenië en Azerbayadzhan is sprake van aanhoudende nationalistische onrust. Deze heeft eind mei geleid tot het ontslag van de partijleiders van beide Sovjet republieken, doch hun opvolgers hebben de hoog opgelaaide nationalistische sentimenten nog niet tot rust kunnen brengen. Sedert eind mei is opnieuw sprake van inzet van troepen voor de ordehandhaving. In het algemeen stellen zij zich echter relatief terughoudend op om een verdere toename van de spanningen te voorkomen.
- (2) De nationalistische onrust lijkt de Sovjet leiding grote zorgen te baren. Op het punt van de nationaliteitenpolitiek zijn er echter nog geen aanwijzingen voor een fundamentele verandering in het Sovjet beleid. De opstelling van de autoriteiten is echter soepeler geworden. Een verdere toename van de onrust in de Transcaucasus is niet uit te sluiten. Of en in welke omvang de Sovjet autoriteiten dan troepen repressief zullen inzetten, zal een belangrijke toetssteen voor [REDACTED] vernieuwingspolitiek zijn.

c. 19e Partijconferentie

Dit bericht is U separaat toegezonden. Indien de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven volgt een aanvullend bericht.

9 ● SYRIE: Mogelijke aanschaf van Chinees raketsysteem

10 ● AFGHANISTAN: POLITIEKE ONTWIKKELINGEN

- a. De alliantie van zeven Afghaanse verzetsgroepen die (nog steeds) in Pakistan is gevestigd, heeft op 19 juni een "overgangsregering" ingesteld. Deze regering zou de door de Sovjet Unie gesteunde regering van de huidige president [REDACTED] moeten gaan vervangen.
- b. Volgens de bekendmaking zal de overgangsregering spoedig in Afghanistan worden gevestigd. De leider van de tegenregering, [REDACTED], staat bekend als een gematigd verzetsleider. Hij zou uiteindelijk bereid zijn een nationale regeringscoalitie te vormen met leden van huidige regime.
- c. Er is een tendens te bespeuren dat de gematigde groepen binnen het Afghaanse verzet bereid zijn tot een bepaalde politieke overeenkomst met de Sovjet Unie, nadat de Sovjet troepen geheel zijn teruggetrokken. Dit zou het gevolg zijn van een controversie tussen gematigden en radicalen binnen het verzet over de toekomstige politieke koers in Afghanistan.
- d. De radicale verzetsgroepen blijven overigens doorgaan met hun "heroveringscampagne" tegen de Sovjet eenheden en Afghaanse regeringstroepen. Dit houdt in dat de door de Sovjet troepen verlaten steden door het verzet worden ingenomen, terwijl ook aanvallen worden uitgevoerd tegen de terugtrekkende Sovjet eenheden. De radicale groepen streven naar een totale ontruiming van Afghanistan door de Sovjet Unie (inbegrepen de civiele, technisch-economische hulpverlening) en vertrek van het regime-[REDACTED].
- e. Ondanks de vorming van een zgn. overgangsregering door het verzet zijn er aanwijzingen dat de verdeeldheid binnen het verzet over het politieke karakter van een nieuw bewind toeneemt. Deze situatie zou in zeker opzicht in het voordeel kunnen werken van het huidige regime en de Sovjet Unie. Het kan erop neerkomen dat het Kremlin, via een akkoord met de gematigde krachten binnen het verzet over een nationale regering, enige politieke invloed in Afghanistan zal weten te behouden.